

Aksel Olsens værksted, hus og have på en maj dag i 100-året fra starten. Foto Kirsten Asmussen

GEOGRAFISK HAVES VENNER

Nyhedsbrev nr. 2 – 2018

www.geografiskhavesvenner.dk

Jubilæumsår

Af Finn C C Lassen

Det er året med de mange forskellige jubilæer i Kolding – bl.a. Koldinghus med 750 år.

Geografisk Have følger trop, idet Haven fylder 100 år, og det fejres med et rigtigt flot, alsidigt program den 26. og 27. maj. Der er bl.a. en festforelæsning med den landskendte Søren Ryge, og forfatteren Helle Juhl fortæller om Aksel Olsen ud fra bogen "Iværksætterne", som omhandler otte personer, som har haft stor indflydelse på, hvordan Kolding ser ud i dag.

På Geografisk Haves hjemmeside under jubilæum kan der læses meget mere om alt det, der foregår på jubilæumsdagene.

Det er endvidere 50 år siden, at Geografisk Have blev åbnet for offentligheden, og GHV (Geografisk Haves Venner) har i år eksisteret i 30 år. Et rigtigt festår, som bør tiltrække rigtig mange mennesker.

Jeg har lige besøgt et plantemarked syd for Hamborg sammen med to af Havens ansatte. Der talte vi med nogle udstillere, som roste vores plantemarkeder, som de havde hørt meget positivt om.

Når jeg går mine ture rundt i Geografisk Have møder jeg mange gæster. Jeg falder i snak med en del og hører, hvorledes de allerede som børn besøgte vores Have og husker dyrefolden, bambuslunden og stengrotterne. Flere generationer kommer igen og igen.

Også mange tyskere og hollændere møder jeg tit. De beundrer alle Haven med dens mangfoldighed.

Jeg snakker også med mange unge fra bl.a. Designskolen, som har studerende fra hele verden. De bemærker vores geografisk opdelte planter, som matcher det internationale publikum.

Støt vores jubilæumsår med et besøg.

Ny bestyrelse

Af Kirsten Asmussen

Ved generalforsamlingen i marts måned blev der valgt to nye bestyrelsesmedlemmer og én ny suppleant. Både formanden Hans Jørn Anhøj og kassereren Jonna Ingvertsen havde valgt at gå af, så det gav følgende rokadé.

Den nye bestyrelse ser nu således ud:

Formand: Finn C C Lassen (nyvalgt)

Næstformand: Trine Sofie Nielsen

Kasserer: Villy Juknelis

Observatør i GH's bestyrelse: Georg Unna (nyvalgt)

Sekretær: Lilian Ærenlund Larsen

Medlemsadministrator: Vagn Pedersen

Øvrige bestyrelsesmedlemmer er:

Karen Sloth Christensen, Niels Nilsen og

Jens Schubert

Suppleanter: Kirsten Asmussen og Henning Friis (nyvalgt)

Præsentation

Af Finn C C Lassen

Jeg har fået den ære at blive valgt til formand for de mange medlemmer af GHV - en opgave jeg virkelig brænder for og går ind til med et stort engagement.

Min baggrund som mangeårig underviser bl.a. i ledelse, motivation og konflikthåndtering hos IBC giver mig et godt fundament.

Der er mange frivillige, som gør en stor indsats for Haven, ligesom de mange venner slutter op om vores flotte attraktion. I fælleskab vil vi støtte og arbejde for Haven mod nye mål.

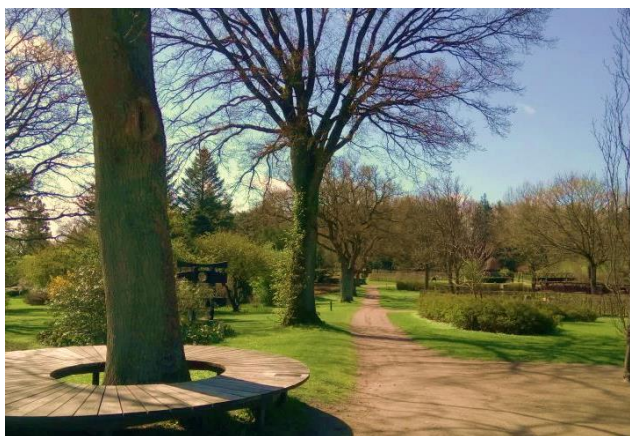
Præsentation

Af Georg Unna

Først og fremmest glæder jeg mig til at bidrage til en udvikling af Geografisk Have, som jeg synes er et klenodie - både lokalt og nationalt - som fortjener alt mulig opmærksomhed og fremdrift.

Da jeg i 90'erne blev fysisk planlægger i Kolding Kommune, fulgte jeg arbejdet med lokalplanlægningen, der skulle give plads til Amfiscenen samtidig med, at der blev redegjort for Havens særlige kvaliteter.

Jeg har på det sidste forestået udarbejdelsen af lokalplanen, der sætter rammer for den fremtidige anvendelse af Aksel Olsens bolig og private have. Det har været spændende at arbejde med at have det grønne i fokus, i stedet for at tænke i traditionel byudvikling. Samtidig har det givet mig lyst til at lære mere om planteliv og naturforhold.

De 100 år gamle allétræer plantet af Aksel Olsen.

Foto Kirsten Asmussen

Sneklokketræ

Af Trine Sofie Nielsen

2018 er jubilæumsår i Geografisk Have. I den anledning vil det blive muligt at købe et begrænset antal planter, der er udvalgt og opformeret fra materiale indsamlet i Haven. En af disse planter er arten *Halesia carolina* L. Sneklokketræ.

Netop nu midt i maj er Sneklokketræ et henrivende syn med alle sine hvide klokker – se efter det i Havens afdeling Nordamerika/Syvdalen.

Sneklokketræ. Foto Hans Jørn Anhøj

Sneklokketræ er i familien *Styracaceae*. Arten stammer fra det østlige Nordamerika. Første gang vi kender til arten i Danmark er omkring år 1800. På Ålholm på Lolland blev der mellem 1795 og 1825 plantet et eksemplar, og i 1807 blev arten dyrket i Botanisk Have i København.

Sneklokketræ er et løvfældende lille træ eller busk med fine, hvide små klokkeblomster, der nærmest ligner vintergækker. Blomsterne er dybt skåret 4-delte eller 4-fligede. Blomsterne er 1,2-1,8 cm lange og hænger 2-4 sammen i små klaser fra alle de spinkle kviste (forrige års skud). Normalt er der 12-16 støvdragere, der er kortere end blomsterkronen. Bladene er stilkede, æggeformede eller elliptiske, 5-12 cm. Grå-dunede på undersiden. Lange og gradvist tilspidsede. Frugten er pæreformet, 4 cm lang, vinget og grøn. Består af en nød med 2-4 store vinger, der er dannet af bægerbladene. Bark på ældre grene er skællet. Høstfarverne er gule.

Arten er solelskende og vil gerne stå i læ. Et godt, lille havetræ, der blomstrer før løvspring. Tåler kalkholdig jord, hvis iblandet muld. Men bedst er en næringsrig og porøs jord, der kan holde på fugtigheden.

Fra Nordamerika kommer også det lidt sjældnere og

større træ *Halesia monticola* (Rehd.) Sarg. Bjergsneklokke-træ. Dernæst er arten beslægtet med det kinesiske *Pterostyrax hispida* Sieb. et Zucc. Epaulettetræ og de japanske *Styrax* L. Storakstræer.

Sneklokke-træ kan formeres både ved aflæggere og ved udsæd af friske frø lige efter modning. Frøene bevarer nemlig kun spireevnen et enkelt år.

En formand takker af

Af Trine Sofie Nielsen

Til årets generalforsamling i GHV sagde vi farvel til vores mangeårige formand Hans Jørn Anhøj (HJA), der har været aktiv i foreningens bestyrelse og har tegnet foreningen siden 2006.

HJA var med i det meste, der rørte sig i foreningen. Blandt de mange meritter kan nævnes: Aktiv i Markedsudvalget med at arrangere Plantemarkedet Grundlovsdag og Høstmarkedet; idémand til vores juletræssalg til Jul i Haven; aktiv i Informationsudvalget med at lave Nyhedsbreve, skrive tekster og tage billeder; var med til at starte Frivilligudvalget og -gruppen op; tog ofte selv en tjans til diverse arrangementer bl.a. som billetsælger og auktionarius; arrangør af den årlige udflugt for de frivillige.

I bestyrelsen var det HJA, der holdte styr og tid på møderne. Igennem årene har han også været god til at holde kommunen i ørerne og har altid kommunikeret flittigt med Havens leder.

Siden Geografisk Have blev en selvejende institution i 2015, har HJA også haft posten som GHV's observatør i GH's bestyrelse. HJA har således gennem årene i høj grad været med til at professionalisere både vores forening og Haven.

Bestyrelsen vil savne dit store arrangement i foreningen. Vi glæder os til at se dig i Haven og på årets udflugt – og indtil da håber vi, at du har glæde af vores afskedsgave (*red.* et Sneeboer-hakkejern) i den hjemlige have.

Foto Finn Lassen

Frivillig i GH – en livsstil?

Af Henning Steen Højvælde

Lyder det som en floskel – nej vel!

Siden Frivilliggruppen blev startet for henved ti år siden, har det været en fornøjelse at være på holdet. Oprindeligt var frivilligholdets indsats kun baseret på arbejde indenfor Geografisk Haves åbningssæson – fortrinsvis med pudsning af roser og dahliaer.

Nu er de frivilliges sæson blevet udvidet, og i de netop overståede vintermåneder har der været brug for en lille gruppe frivillige handymænd til specielle arbejdsopgaver, bl.a. ugentlige afhentninger af frugt/grønt til Havens dyrehold og samling af gasgrill til de planlagte grillaftner.

Andrikkerne vogter i løbegården. Foto K. Asmussen

En anden spændende opgave har været indretning af stald og løbegård til de sidst ankomne dyr – fire indiske løbeænder. Med deres karakteristiske oprette gang/løb (de er ude af stand til at flyve) ventes de at blive til megen glæde og fornøjelse for Havens gæster. Udover dette siges det, at løbeænder er meget effektive i bekæmpelse af uvelkomne 'dræbersnegle' mellem væksterne.

Endvidere har et hold damer været i gang med deres symaskiner og har fremstillet forklæder til de frivillige hjælpere i Havens Café, som nu har fået navnet Café Lykkefund, opkaldt efter en af Aksel Olsens kendte roser.

De fire frivillige 'sypiger' har i vinterens løb fremtryllet de flotteste forklæder i noget stof med det for Haven aktuelle bambusmotiv.

Disse er nu klar til brug, når der i sommerens løb skal langes is, kaffe, kage og sandwich over disken i caféen.

Årets sæson indledtes første april, og Frivilliggruppen er igen i fuld vigør man- og torsdag formiddage med de mange velkendte opgaver for gruppens

medlemmer. De har det nemlig ligesom cirkushestene, når de lugter savsmuld – vil de bare i gang! For de frivillige er det en livsstil.

Hunnerne ruger i øjeblikket på æg. Foto K. Asmussen

Anmeldelse af bog "Iværksætterne"

Af Georg Unna

Kolding Stadsarkivs Årbog 2018 hedder Iværksætterne og omfatter portrætter af ildsjæle, der har været med til at skabe det Kolding, som vi kender i dag.

Årbogens forfatter, Helle Juhl, har givet Aksel Olsen en fremtrædende plads i bogen og har detaljeret beskrevet hans grønne aftryk i byen - helt fra hans opvækst på Ejlersvej knyttet til forældrenes planteskole - til skabelsen af egen planteskole på Brændkjærhøj.

Skiltet står der endnu. Foto Finn Lassen

Aksel Olsens store interesse for fremmedartede planter, for grøn planlægning, religiøsitet og filosofi bliver indgående skildret. Bogen er glimrende illustreret og omfatter flere eksempler på Aksel Olsens kunstneriske evner.

Årbogen kan erhverves på Stadsarkivet, i Geografisk Haves café og hos de lokale boghandlere.

Årets store begivenhed

Plantemarkedet Grundlovsdag

tirsdag den 5. juni

120 stadeholdere fra ind- og udland

Nye Venner

Af Finn C C Lassen

Rigtigt mange, i og udenfor Kolding, er medlem af GHV, som givet er med til at støtte op om Geografisk Have og dermed de mange frivillige - både aktive og passive.

Det har stor betydning for Geografisk Have, idet Frivilligruppen yder en stor hjælp til Havens vedligehold samt til de mange forskellige arrangementer – som bl.a. det kendte Plantemarket Grundlovsdag.

Medlemskabet koster 60 kr. udover et almindeligt årskort, men det er hurtigt tjent ind, idet man har gratis adgang til Haven incl. diverse markeder i årets løb - samt i år også til den store Jubilæumsweekend 26. og 27. maj.

Derudover udgiver GHV fire gange årligt Nyhedsbrevet, så man kan læse, hvad der sker i og omkring Geografisk Have. Endvidere er der også rabat, når museerne på Koldinghus og Trapholt besøges.

Fortæl familie, kollegaer, venner og naboer om de mange fordele ved at støtte GHV.

Jo flere venner vi har, jo flere muligheder har vi i en af Danmarks bedste seværdigheder.

Haveudflugt den 30. juni

Årets udflugt går til Midt- og Vestjylland.
Glæd dig til fine haveoplevelser i godt selskab!

Læs om udflugten i vedlagte program eller på GHV's hjemmeside.